

EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ UGDYMO PROGRAMA

PROGRAMOS PASKIRTIS. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo paskirtis – apibrėžti savitą mokinių ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo mokykloje sistemą. Samprata apibrėžia ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo tikslą, uždavinius, principus ir pagrindines nuostatas, ugdymo turinio, ugdymo organizavimo ypatumus pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programose, mokytojams keliamus reikalavimus. Mokinių ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas grindžiamas Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Netradicinio ugdymo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. V-299 „Dėl Netradicinio ugdymo koncepcijos patvirtinimo“, atnaujinta Europos Sąjungos tvaraus vystymosi strategija, patvirtinta Europos Vadovų Tarybos 2006 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 10917/06, Nacionaline darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir įgyvendinimo“, Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“.

PROGRAMOS TIKSLAS. Ugdyti brandžią, turinčią esminių ekologijos ir aplinkos technologijų žinių, gebėjimų, vertybinių nuostatų asmenybę, gebančią savarankiškai pasirinkti tinkamas elgesio strategijas, prognozuoti savo veiklos padarinius aplinkai ir aktyviai veikti, siekiant aplinkos išsaugojimo.

PROGRAMOS UŽDAVINIAI. Siekiama, kad mokiniai:

- nuosekliai įgytų ekologijos ir aplinkos technologijų žinių, gebėjimų, kurių reikia ekologinėms problemoms spręsti.
- ugdytūsi tvirtas mokinio sveikos gyvensenos, aplinkos puoselėjimo vertybines nuostatas, kurios įvairiomis aktyvios veiklos formomis reikštūsi prasmingoje Žemės išsaugojimo ateities kartoms veikloje.
- taptų atsakingais piliečiais, kuriančiais ir puoselėjančiais aplinką, ir įvairiose gyvenimo srityse savo veiklą grįstų darniojo vystymosi principais, humanizmo ir demokratijos vertybėmis, savitarpio supratimu, tarimosi ir susitarimo dvasia.

PROGRAMOS STRUKTŪRA. Gimnazijos mokiniai ne tik įgyja žinių ir gebėjimų, padedančių suprasti socialinę, kultūrinę aplinką ir sėkmingai joje veikti, bet ir ugdomi bendruosius gebėjimus, vertybines nuostatas. Įgyvendinant pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas, siekiama:

Ugdymas	Klasių	Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas	Mokinių pasiekimai	Mokymosi turinio kryptys
---------	--------	---	--------------------	--------------------------

	kategorija			
Vidurinis ugdymas	III-IV klasės	Mokinių žinios ir gebėjimai siejami su ekologijos ir aplinkos technologijų samprata. Mokiniai dalinasi pasaulinėmis ir Lietuvos ekologijos ir aplinkos technologijų problemomis. Siūlo sprendimo būdus, paremtais aiškiais argumentais.	EKOinžinerijos ir EKO kultūros elementus turinčių klasių mokiniai, sieja savo ateitį su ekologijos ir aplinkos technologijų samprata. Mokinių žinių ir gebėjimų stebėjimas siejasi su mokinio gebėjimu analizuoti, diskutuoti, spręsti problemas.	Ekologija Aplinkos technologijos Sveika gyvensena Globalinės aplinkosaugos problemos Žiedinė ekonomika
Pagrindinis ugdymas	I-II klasės	Mokinių žinios ir gebėjimai siejami su ekologijos ir aplinkos technologijų problemomis. Mokiniai domisi naujomis aplinkos technologijomis, rūpinasi savo ir aplinkos saugumu, ieško ir siūlo ekologinių problemų sprendimų būdus.	Klasių formavimas pagal EKOinžinerijos ir EKO kultūros elementus. Mokinių žinių ir gebėjimų stebėjimas siejasi su jų domėjimusi naujomis aplinkos technologijomis, rūpinimusi savo ir aplinkos saugumu, ieškojimu ir siūlymu ekologinių problemų sprendimų būdų.	Ekologija Aplinkosauga Sveika gyvensena ir mityba Krašto pažinimas
	5-8 klasės	Mokinių žinios ir gebėjimai siejami su bendrųjų ugdomųjų kompetencijų, orientuotų į pažinimo ir praktinius gebėjimus, formavimu. Mokiniai domisi ekologija, naujomis aplinkos technologijomis, rūpinasi savo ir aplinkos	Mokinio žinių ir gebėjimų stebėjimas, bendrųjų ugdomųjų kompetencijų, orientuotų į tikslųjų mokslų ir/ar humanitarinių mokslų pakraipos pažinimo ir praktinius gebėjimus.	Sveika gyvensena Gamta ir žmogus Krašto pažinimas

		saugumu, įgyja papildomas žinias ir išryškina savo tikslųjų mokslų ir/ar humanitarinių mokslų pakraipą.		
Pradinis ugdymas	1-4 klasės	Formuojamas mokinių emocinis ryšys su gamta, leidžiama patirti pažinimo jausmą, išgyventi džiugias teigiamas emocijas, prisiliesti prie aplinkos kūrimo ir išsaugojimo savo rankomis. Formuojamas vertybinis požiūris, skatinantis tausoti savo aplinką, globoti gyvūnus, kurti gamtos grožį, puoselėti etnokultūrinės vertybes.	Mokinio gebėjimų stebėjimas, bendrųjų ugdomųjų kompetencijų, orientuotų į pažinimo ir praktinius gebėjimus, formavimas.	Sveika gyvensena Atliekų rūšiavimas, jo poreikis Gyvoji gamta

Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas grindžiamas Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme įtvirtintais švietimo sistemos principais: lygių galimybių, kontekstualumo, veiksmingumo, tęstinumo. Atskirus mokomuosius dalykus vienija bendrosios ugdomosios kompetencijos, orientuotos į pažintinius ir praktinius gebėjimus.

PAŽINTINIAI GEBĖJIMAI:

- sąmoningumas – per patyrimą, veiklą formuojamas giluminis supratimas, kad ekologinė veikla kuria ryšį su aplinka, stiprina ir palaiko sveikatą;
- nuoseklumas ir tęstinumas – atsižvelgiant į mokinio asmenybę, mokinių poreikius ir interesus, formuojamas ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo veiklų turinys, kuris įgyvendinamas pagal mokyklos parengtas ekologijos ir aplinkos technologijų programas;
- bendruomeniškumas - visi bendruomenės nariai aktyviai veikia, kurdami mokyklos žaliąsias ir kitas edukacines erdves, dalyvauja žaliųjų zonų, želdinių kūrimo ir priežiūroje;
- patyrimas - ugdymosi procese pagrindinį vaidmenį atlieka asmeninė patirtis, mokymosi proceso, pažangos ir pasiekimų refleksija;
- atsakingumas už savo veiksmus, pasitikėti savimi ir tikėti savo veiksmų teisingumu, būti savo Gimnazijos, miesto, šalies ambasadoriumi;

- pasinaudoti (prireikus) demokratinio poveikio priemonėmis – dialogu, diskusija, polemika, derybomis, debatais, balsavimu, ieškant susitarimo - reikšti argumentuotą nuomonę raštu arba žodžiu įvairiais klausimais, ieškoti ir rasti konstruktyvų sprendimą susidariusi konfliktinei situacijai;
- integralumas - ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas apima visas mokyklos veiklos sritis: formalųjį ir neformalųjį švietimą, projektinę veiklą ;
- dalyvauti Gimnazijos bendruomenės organizuotoje veikloje, savanoriškoje veikloje.

PRAKTINIAI GEBĖJIMAI:

- kasdienė kiekvieno gimnazijos bendruomenės nario veikla grindžiama nuostata „Žemės ateitį kuriame visi!“;
- praktinių gebėjimų ugdymas vykdomas natūralioje gamtoje (miškai, pievos, vietos prie vandens telkinių, gamtos draustiniai ir pan.), žmogaus sukurtose aplinkose (parkai, botanikos ir kiti sodai, medelynai) bei gamtos mokslų tyrimams, ekologijos ir aplinkos technologijų bandymams skirtose erdvėse (laboratorijos, tyrimų bazės, verslo slėniai) ir kitose erdvėse, aiškūs, matomas ir pamatuojamas kiekvieno mokinio praktinės veiklos indėlis į ekologinių problemų sprendimą;
- ugdoma, planingai ir sistemingai diegiant integralų tarpdalykinį mokymą(si), lanksčiai organizuojant ugdymo procesą
- į ugdymą įtraukiami tėvai (globėjai, rūpintojai), mokslo ir verslo partneriai.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS: PROGRAMOS PASKIRTIS, REIKALAVIMAI MOKYTOJUI, INTEGRAVIMO GALIMYBĖS, UGDYMO GAIRĖS, APLINKA. Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo paskirtis – perteikti ekologijos žinių **pradmenis**, suformuoti ekologijos ir aplinkos technologijų brandos pagrindus. Akcentuojamas patirtinis mokymas(is) – artimosios aplinkos pažinimas per pojūčius, praktinę veiklą. Mokiniai mokosi suvokti savo pojūčius, ugdyti gebėjimą žodžiu ir kūrybiniais darbais išreikšti jausmus bei požiūrį į vykstančius gamtoje procesus.

Savo turiniu, tikslais ir uždaviniais, gebėjimų ugdymu(si) ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymas siejasi su visais mokomaisiais dalykais. Pamokose ir gimnazijos tradiciniuose renginiuose numatomos netradicinės, integruotos pamokos, kuriose įgyvendinami tarpdalykiniai ryšiai. Mokymosi aplinka orientuota į atvirą, ramią, kūrybingą mokinių ir mokytojų veiklą. Skatinamos edukacinės pamokos Vilniaus miesto muziejuose, mokinių ir mokytojų gerosios patirties sklaida kitose ugdymo įstaigose.

REIKALAVIMAI MOKYTOJAMS:

- turėti tvirtas ekologines, aplinkos tausojimo ir kūrimo nuostatas;
- asmeniniu pavyzdžiu formuoti mokinių ekologines vertybines nuostatas, aktyviai dalyvauti savivaldybės, šalies ir tarptautiniuose ekologijos ir aplinkos technologijų projektuose, akcijose ir kitose veiklose;
- įgyvendinti mokyklos filosofiją ir aplinkos technologijų ugdymo tikslus ir uždavinius;
- gebėti planuoti, organizuoti ir įgyvendinti ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo turinį, organizuoti patirtinio mokymo(si) veiklą, taikyti įvairias mokymo formas, organizuoti praktines užduotis;
- gebėti užmegzti pozityvų kontaktą, tobulinti kvalifikaciją ekologijos ir aplinkos technologijų patirtinio mokymo srityje.

INTEGRAVIMO GALIMYBĖS:

- ✓ su *DORINIŲ UGDYMU* ekologinį ugdymą sieja bendras siekis ugdyti atsakingą tautos ir pilietinės visuomenės narį, gebantį savo veiksmus grįsti visuomeniniu nuovokumu ir dorinėmis nuostatomis;
- ✓ su *GIMTAJĄ KALBĄ* ekologinį ugdymą sieja skaitomi įvairių socialinių kultūrinių kontekstą apimantys ekologinės tematikos įvairaus pobūdžio (publicistiniai, dokumentiniai, reklaminiai, informaciniai) negrožiniai ir įvairialypės informacijos tekstai (pvz., elektroninis tekstas, internetinių diskusijų forumai). Skaitomi įvairių žanrų negrožiniai tekstai: viešosios kalbos, pranešimai, interviu, diskusiniai, polemikai, mokslo populiarieji straipsniai, recenzijos, esė, laišakai, dienoraščiai, atsiminimai, reklamos;
- ✓ su *GAMTAMOKSLINIŲ UGDYMU ir MATEMATIKA* ekologinį ugdymą sieja bendras siekis ugdyti loginį mąstymą, kritinį požiūrį į duomenų patikimumą, kaupti, sisteminti ir analizuoti realius reiškinius ir procesus apibūdinančius duomenis. interpretacijos pagrįstumą; sieja bendros problemos ir temos: darnusis vystymasis, gamtos ir technologijų įtaka visuomenės raidai ir sveikatingumo sampratos nagrinėjimas. Analizuojami aplinkos ir ekosistemos ryšiai, biologinė ir kraštovaizdžio įvairovė bei žmogaus veiklos įtaka jiems. Mokomasi suprasti pusiausvyrą tarp biologinių išteklių saugojimo ir naudojimo socialiniams ekonominiams poreikiams tenkinti, racionalaus gamtos išteklių naudojimo;
- ✓ su *INFORMACINĖMIS TECHNOLOGIJOMIS* ekologinį ugdymą sieja bendri siekiai ugdyti mokinių gebėjimus ieškoti, analizuoti, kritiškai vertinti, apibendrinti ir perteikti informaciją kitiems, išsaugant tapatumo jausmą;

- ✓ su *SOCIALINIAIS MOKSLAIS*. Analizuojamos svarbiausios globalaus masto šiuolaikinio pasaulio problemos, gyvenimo kokybę lemiantys ekonominiai, socialiniai, kultūriniai, gamtiniai procesai bei jų tarpusavio sąveika;
- ✓ su *PILIETIŠKUMU* ekologinį ugdymą sieja žiniasklaidos ir komunikacinių technologijų įtaka asmeniui, tam tikroms grupėms. Informacinė visuomenė, joje kylančios problemos ir pavojai;
- ✓ su *EKONOMIKA* - ekologinį ugdymą sieja lygybės, socialinės atskirties mažinimo ir bendradarbiavimo vertybės. Per globalių priežasčių ir pasekmių supratimą jis įgalina žmones pereiti nuo suvokimo apie bendruosius tarptautinio vystymosi prioritetus ir tolydų žmonijos vystymąsi prie asmeninio dalyvavimo ir sąmoningos veiklos;
- ✓ su *UŽSIENIO KALBOMIS*. Mokantis užsienio kalbų, atsiveria galimybė pažinti kitas kultūras, sekti ir dalyvauti tarptautiniu mastu vykstančiuose procesuose;
- ✓ su *MENINIU UGDYMU* ekologinį ugdymą sieja bendras siekis ugdyti pilietinę poziciją siekiant išsaugoti kultūros paveldą, skatinant mokinių saviraiškos, kūrybos formų įvairovę, suteikiant visiems mokiniams galimybę atskleisti savo kūrybiškumą, skatinti dvasinį mokinių brendimą, gebėjimą kūrybiškai reikšti savo idėjas, požiūrį;
- ✓ su *TECHNOLOGINIU UGDYMU* ekologinį ugdymą sieja siekis ugdyti atsakingą požiūrį į tautinių kultūros tradicijų puoselėjimą, kai kurių technologijų, žmogaus buities, tautinių tradicijų, raidos pažinimą. Mokomasi numatyti įvairių technologijų ir gyvenimo būdo poveikį aplinkai.

EKOLOGIJOS IR APLINKOS TECHNOLOGIJŲ TEMŲ INTEGRAVIMAS Į UGDYMO TURINĮ. Dalykų mokytojai ir klasių vadovai nagrinėja pamokose šias temas:

Klasė	Ekologijos ir aplinkos technologijų ugdymo sritys	Temos	Dalykai, į kuriuos integruojama programa
1-4 klasės	1. Ekologija ir aplinkosauga	1. Kas ta ekologija?	Gamta ir žmogus
		2. Ką reiškia gyventi ekologiškai?	Gamta ir žmogus, technologijos
		3. Mano aplinka. Mano bendruomenė. Jos praeitis, dabartis ir ateitis.	Gamta ir žmogus
	2. Atliekos vakar, šiandien ir rytoj	1. Pažintis su ekologiškais ženklais	Technologijos
		2. Atliekų rūšiavimas.	Gamta ir žmogus
		3. Kaip elgiasi ekologas?	Gamta ir žmogus
		4. Antrinių žaliavų panaudojimas.	Technologijos
	3. Žmogaus vieta gamtoje	1. Atsakomybė už gamtą.	Dorinis ugdymas, gamta ir žmogus

		2. Aplinkos poveikis sveikatai	Gamta ir žmogus
		3. Gamtos grožis	Lietuvių k., dailė, muzika
	4. Praktinės veiklos	1. Akcija „Darom“	Klasės valandėlės
		2. Klasės savitvarka	Klasės valandėlės
		3. Mokinių darbų parodos puošiant gimnazijos erdves	Dailė, technologijos
		4. Akcija „Baltasis badas“	Klasės valandėlės
		5. Inkilų gaminimas	Technologijos
6. Gimnazijos sodo kūrimas		Klasės valandėlės	
5-8 klasės	1. Ekologija ir aplinkosauga	1. Kas ta ekologija?	Biologija, fizika, chemija
		2. Kaip žmogus veikia aplinką	Biologija, fizika, chemija, geografija
		3. vandens tarša, žemės tarša oro tarša	Biologija, fizika, chemija, geografija
	2. Atliekos vakar, šiandien ir rytoj	1. Atliekų rūšiavimas, irimas, sąvartynų naikinimas	Dorinis ugdymas, biologija, fizika, chemija, geografija, technologijos
		3. Žmogaus vieta gamtoje	1. Miškų vaidmuo ir jų nykimo padariniai.
	2. Ką duoda žmogui miškas?		Geografija, biologija
	3. Gamtos grožis		Technologijos, biologija Lietuvių k., dailė, muzika
	4. Praktinės veiklos	1. Akcija „Darom“	Klasės valandėlės
		2. Klasės savitvarka	Klasės valandėlės
		3. Mokinių darbų parodos puošiant gimnazijos erdves	Dailė, technologijos
		4. Akcija „Baltasis badas“	Biologija
		5. Inkilų gaminimas	Technologijos
		6. Gimnazijos sodo kūrimas	Biologija
I-IV klasės	1. Ekologija ir aplinkosauga	1. Kas sukuria daugiausia aplinkosaugos problemų?	Visi mokomieji dalykai
		2. Atsinaujinantys energijos šaltiniai	Visi mokomieji dalykai
		3. Vandens, dirvožemio tarša	Biologija, fizika, chemija, geografija
		4. Žemė - visų mūsų namai	Rusų kalba
		5. Gamtosauga	Rusų kalba
		6. Ekologinės datos	Rusų kalba
		7. Globalinės mūsų amžiaus ekologinės problemos	Rusų kalba, istorija
		8. Šiukšlių rūšiavimas	Rusų kalba

		9. Ekologinis projektas „Išgelbėkim Baikala“	Rusų kalba
2. Atliekos vakar, šiandien ir rytoj		1. Šiukšlių ir šiukšlynų problema	Visi mokomieji dalykai
		2. Kaip žmonės teršia savo gyvenamąją aplinką?	Dorinis ugdymas, biologija
		3. Mechaninis rūšiavimas ir biologinis apdorojimas	Biologija
3. Žmogaus vieta gamtoje		1. Nykstančių rūšių globa (Lietuvos raudonoji knyga)	Biologija, geografija, istorija
		2. Žmogaus elgesys ir aplinka	Dorinis ugdymas, pilietiškumo pagrindai
		3. Gamtos grožis	Lietuvių k., dailė, muzika
4. Aplinka ir žmogus		1. Žmogaus gyvenamoji aplinka, žmogaus poveikis aplinkai ir jo atsakomybė. Aplinkosauga	Visi mokomieji dalykai
		2. Aplinkos tausojimas, aplinkosauginis praktinis žmogaus aktyvumas, aplinkosauginės problemos ir jų sprendimo būdai	Visi mokomieji dalykai
		3. Aplinkosauga prasideda namuose	Chemija, fizika, biologija
		4. Vartotojiškos veiklos pasekmės	Fizika, užsienio k., istorija
		5. Nykstančios rūšys ir jų išsaugojimas	Anglų kalba, biologija
		6. Atliekų kiekių mažinimo būdai: perdirbimas, pernaudojimas, kiekio mažinimas	Anglų kalba, fizika
		7. Žmogaus ekologinė niša. Oro, vandens, dirvožemio tarša ir apsauga	Chemija, fizika, biologija, istorija
		8. Tiriamoji veikla: su oru, vandeniu, taršos šaltiniais. Dirbtinės ir natūralios medžiagos artimoje žmogaus aplinkoje. Stebėjimai ir tyrimai su medžiagomis, jų žaliavomis	Chemija, fizika, biologija
		9. Kraštovaizdis. Kultūrinis kraštovaizdis, kūrimo būdai pasitelkiant IT	Chemija, IT

		10. Pranešimai, viešasis kalbėjimas ekologinės etikos sąsajų su lietuvių literatūra temomis.	Lietuvių kalba ir literatūra, IT
		11. Žemės ūkio pažanga: už ir prieš	Chemija, geografija, biologija
		12. Ekologinė ir gamtinė žemdirbystė	Biologija, geografija
		13. Gamtamokslinių pranešimų rengimas Ekoverslo pagrindai.	Visi mokomieji dalykai
		14. Kompiuterių atliekų tvarkymas	IT.
	5. Sveikata - turtas, kuriuo reikia rūpintis	1. Žmogaus kūnas ir jo dalys	Anglų k.
		2. Maitinimosi įpročiai ir bendruomenės sveikata	Anglų k., technologijos
		3. Sportas ir kita laisvalaikio veikla; žalingi įpročiai	Biologija, Užsienio k.
		4. Maistas, vanduo, mineralinės medžiagos, vitaminai	Chemija, biologija, technologijos
		5. Sveikos mitybos piramidė	Chemija, biologija, užsienio k.
		6. Sveika gyvensena: elektroninės cigaretės, jų žala	Klasės valandėlė, biologija
		7. Steroidų žala.	Klasės valandėlė - diskusija
		8. Rūkymas: kas čia tokio, ar nieko tokio?	Klasės valandėlė - diskusija
	6. Pasauliu dalijamės su augalija ir gyvūnija	1. Darnaus vystymosi, ekologinės etikos (lietuvių tautosaka, V.Krėvės apsakymas „Skerdžius“)	Lietuvių kalba ir literatūra
		3. Darnaus vystymosi: pranešimai aplinkosaugos, pagarbos gyvybei, moklo pažangos ir etikos temomis	Lietuvių kalba ir literatūra, dorinis ugdymas
		4. Darnaus vystymosi: poveikio aplinkai vertinimo, tvarios miškininkystės temos (A.Baranausko ir kitų romantikų kūryba)	Lietuvių kalba ir literatūra
	7. Saugi aplinka	1. Saugios aplinkos kūrimas. Psichologinė sveikata. Patyčių ir smurto prevencija. Žalingų įpročių prevencinė veikla	Žmogaus sauga

	2. Saugi butis. Atsakingas elgesys su ugnimi, elektros prietaisais, cheminėmis medžiagomis, vaistais. Pagalba sau ir draugui nusideginus, susižeidus, apsipylus cheminėmis medžiagomis	Chemija, fizika, biologija
	5. Pažintis su Vilniumi. Kelionės, turizmas, ekologiškos susisiekiimo priemonės	Vokiečių kalba, anglų k. Pamokos netradicinėje aplinkoje Vokiečių kalba
	4. Turizmas ir aplinkos apsauga	Vokiečių kalba, anglų k.
	6. Šiuolaikinės technologijos ir jų įtaka aplinkai	Vokiečių kalba
	7. Genų inžinerija ir genetiškai modifikuoti produktai	Anglų kalba
	8. Biotechnologijos	Anglų kalba, fizika
8. Žmogus ir aplinka. Žiedinė ekonomika. Praktinės veiklos	1. Šiuolaikinio meno (tradicinio ir modernaus) įvairovė	Dailė, technologijos.
	2. Senosios ir šiuolaikinės architektūros įtaka aplinkai	Dailė, technologijos.
	3. Tautodailės įtakas vizualiesiems reiškiniams. „Gyvybės medis“, „Lėkiai“	Dailė.
	4. Kūrybinių stilių įvairovė. „Žemės menas“	Dailė, technologijos
	5. Kultūrų susilieėjimas ir sintezė. „Visuomenės vartotojiškumo, „sudaiktėjimo“, ekologinės miestų problemos“	Dailė, technologijos
	6. Lietuvos ūkio šakos ir eko ūkis	Technologijos
	7. Vizualinės atminties lavinimas „Gamta dailės kūriniuose“	Dailė.
9. Estetinės aplinkos ypatybės.	1. Dekoratyvinė dailė ir dizainas. „Gyvoji gamta – pirmoji žmogaus mokytoja“, „Gamtos įdėjų įtaka gaminio formai“	Dailė, technologijos
10. Ekologija ir menas.	1. Avangardinė dailė	Dailė.
11. Savo aplinkos stebėjimas.	1. „Ką mums reiškia senelių ir tėvų namai, Kur ir koks mūsų „saugus kampas“	Dailė, technologijos
	2. Dailė ir šiuolaikinės medijos. „Kaip mus veikia žiniasklaida?“, Ką man reiškia	Dailė

	internetas?"	
	3. Žemė - visų mūsų namai	Rusų kalba
	4. Gamtosauga	Rusų kalba
	5. Ekologinės datos	Rusų kalba
	7. Globalinės mūsų amžiaus ekologinės problemos	Rusų kalba
	8. Žemė - visų mūsų namai	Rusų kalba
12.Ekokultūra	1. Ekologinis turizmas; neįprasti kelionių maršrutai	Anglų k.
	2. Aplinką tausojantis keliavimas	Užsienio k.
13.Globalinės problemos ir aplinkosauga	1. Klimato kaita ir gamtos stichijos. Baltijos jūros regiono ekologinės problemos	Anglų k.
	2. Visuotinis judėjimas prieš klimato kaitą; savanorystės veikla	Anglų k.
	3. Ekologiniai prekių ženklai; atsakingas vartojimas	Anglų k., dorinis ugdymas
	4. Atliekų perdirbimas	Anglų k.
14.Gamtos ir Žmogaus darna.	1. Priimu pasaulį, žmogų kaip Dievo dovanas	Dorinis ugdymas (tikyba)
	2. Kaip kvepia Dievo sukurtas pasaulis	Dorinis ugdymas (tikyba)
	3. Ar esu sveikas savo kūnu ir dvasia?	Dorinis ugdymas (tikyba)
	4. Globalinės problemos. Gamta, mokslas, technika – draugai ar priešai?	Dorinis ugdymas (tikyba)
	5. Pagarba viskam, kas gyva	Dorinis ugdymas (tikyba)
	6. Žmogus ir gamta	Dorinis ugdymas (etika)
	7. Bandymai su gyvūnais	Dorinis ugdymas (etika)
	9. Eksperimentai su žmonėmis	Dorinis ugdymas (etika)
	10. Bioetika.	Dorinis ugdymas (etika)
	11. Biogenetika	Lietuvių kalba ir literatūra
	12. Gamta lietuvių liaudies kūryboje	Lietuvių kalba ir literatūra
	13. Gamta ir lietuvis M. Katiliškio romane „Miškais ateina ruduo“. Just. Marcinkevičiaus lyrikoje	Lietuvių kalba ir literatūra
	14. Gamta ir žmogus K. Donelaičio, A. Baranausko, Maironio, Juozo Tumo – Vaižganto kūryboje	Lietuvių kalba ir literatūra

	15. Tradicinė pasaulio samprata. Pasaulio medis	Lietuvių kalba ir literatūra
15. Praktinės veiklos pamokose	1. Alternatyvioji energetika	Matematika
	2. Geriamojo vandens paslaptys	Klasės vadovo veikla
	3. Lygtys, lygčių sistemos (praktinio turinio uždaviniai su ekologija ir sveika gyvensena)	Matematika
	4. Funkcijos (praktinio turinio uždaviniai su ekologija ir sveika gyvensena)	Matematika
	5. Išvestinės (praktinio turinio uždaviniai su ekologija ir sveika gyvensena)	Matematika
	6. Saugus elgesys einant į stadioną, bėgant Olimpinę mylią nemindžioti žolynų	Kūno kultūros pamoka, sporto šventė
16. Praktinės veiklos	1. Akcija „Darom“	Klasės valandėlės
	2. Klasės savitvarka	Klasės valandėlės
	3. Mokinių darbų parodos puošiant gimnazijos erdves	Dailė, technologijos
	4. Akcija „Baltasis badas“	Biologija
	5. Gimnazijos žaliųjų erdvių kūrimas	Biologija
	6. Energetikos ir technikos muziejus.	Anglų k.
	7. Dokumentikos peržiūra ir debatai.	Anglų k.
	15. Praktinis darbas. Diagramos kūrimas lietuvis upės	IT

Pastaba. Praktinės veiklos gali kisti.

UGDYMO GAIRIŲ KALENDORIUS

Mokslo metų akcijos „Mes rūšiuojam“ pradžia rugsėjo mėn. ir pabaiga birželio mėn.

Gimnazijos žaliųjų erdvių kūrimas spalio mėn. – kovo mėn.

Numatomas mėnuo	Tradiciniai gimnazijos renginiai	Mokomųjų dalykų mokytojai	Klasės vadovo, socialinio pedagogo, psichologo ir sveikatos priežiūros specialisto veikla	Gerosios patirties sklaida, atvirų pamokų vedimas	Ryšiai su kitomis institucijomis
Rugsėjis	Rugsėjo 1-osios šventė	Mokomųjų dalykų mokytojų integruotos pamokos. Metiniai I-III kl. mokinių projektų aptarimas	Klasės vadovo pirmą pamoką	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	
	Rudens lygiadienis – rugsėjo 23 d. Dienos ir nakties trukmė susilygina	Netradicinio ugdymo pamokos Gyvybės pažinimo centre, VGTU, VU Mokinių metinių projektinių darbų aptarimas. Biologijos, technologijų, dailės mokytojų ir mokinių žaliųjų erdvių kūrimas gimnazijoje	Socialinio pedagogo, psichologo bei sveikatos priežiūros specialisto vadovo apsilankymas klasės valandėlėse. Sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžių formavimas	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	Gyvybės pažinimo centras, VGTU, VU Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras
Spalis	II klasių krepšinio varžybos	Kūno kultūros mokytojai rengia krepšinio varžybas.	Klasės vadovo koordinavimas komandą	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	
	Pasaulinei gyvūnų apsaugos diena „kai prisijaukini tampa atsakingu“	Tarptautinė klimato kaitos diena. Ką mums reiškia klimato kaita?		Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	
Lapkritis	Tolerancijos dienos minėjimas	Paroda, skirta tolerancijos die Tarpklasinė viktorina „Mokomės saugoti gamtą“.	Klasės valandėlė „Esame skirtingi, bet visi lygūs“		Tarptautinė komisija nacių ir

	II klasių krepšinio varžybos II klasių tinklinio varžybos		Klasių vadovai ruošia komandas konkursui Integruotos dorinio ugdymo, pilietiškumo ugdymo, žmogaus saugos pamokos (žr. priedą). Kūno kultūros mokytojai rengia krepšinio ir tinklinio varžyboms.	sovietų okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti
	Tarptautinė nerūkymo diena		Klasės valandėlė „Sveikata –mano turtas” Lektoriai iš VVSB, ULAC Plakatų paroda – „Rūkai – save žudai“, akcijos	
	Konkursas „Vardant Lietuvos”	Kūno kultūros mokytojai padeda pasiruošti sportiniam etapui. Muzikos mokytoja padeda ruošti patriotinę dainą. Istorijos mokytojai padeda ruošti mokinius istorijos konkursui	Klasės vadovai formuoja komandas	Karo akademija
Gruodis	AIDS diena IV klasių tinklinio varžybos 7 klasių vaikinų (5X5) fitbolo varžybos – Vilniaus sporto žaidynės.	Akcija, skirta AIDS dienai	Biologijos mokytojai supažindina su AIDS pavojumi, rengia akciją gimnazijoje. Kūno kultūros mokytojai rengia varžyboms.	Mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje
	Tradiciniai gimnazijos renginiai “Iš močiučių skrynios” , “Kalėdų belaukiant”			Bendradarbiavimas su Vilniaus miesto mokyklomis
Sausis	Tarpklasinės krepšinio varžybos Senvagės krepšinio lyga (II – IV gimnazinės klasės)	Kūno kultūros mokytojų pagalba mokiniams rengiantis varžyboms, subūrimas palaikymo komandų Krepšinio komandų treniruotės Tarpklasinės krepšinio varžybos	Klasės vadovo koordinavimas komandą	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje
		Biologijos, dailės ir technologijų mokytojų ir	Klasės vadovo organizuojama pagalba	Mokytojų ir Vilniaus miesto

		mokinių žaliųjų erdvių kūrimas gimnazijoje Dorinio ugdymo mokytojų vykdomas atsisveikiniam su kalėdine eglute.	gyvūnais. Klasės vadovo organizuojamos akcijos „Baltasis badas“, „Mes rūšiuojam“	mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	savivaldybė
Vasaris	Vasaris- sveikatingumo mėnuo	Integruotos mokomųjų dalykų pamokos (žr. priedą). Biologijos, dailės ir technologijų mokytojų ir mokinių žaliųjų erdvių kūrimas gimnazijoje. Technologijų mokytojų ir mokinių inkilų gamyba	Klasės vadovo integruotos pamokos	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje. Švietėjiškos paskaitos gimnazijos bendruomenei Klasės vadovo organizuojamos akcijos „Baltasis badas“, „Mes rūšiuojam“	Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, Nacionalinis Kraujo centras ir kitos sveikatingumo organizacijos. Pamokos planetariume
Kovas	<i>Pavasario lygiadienis – kovo 21 d. Dienos ir nakties trukmė susilygina.</i> Pasaulinė Žemės diena	Biologijos, chemijos, fizikos, geografijos mokytojų integruotos pamokos. Technologijų mokytojų ir mokinių inkilų kėlimas Respublikinis konkursas „Mano žvilgsnis į supantį pasaulį“ (tiriamųjų darbų pristatymas)	Klasės vadovo pamoka „Padėk Žemei. Laukiame grįžtančių paukščių.“	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	NŠMC. Pamokos planetariume
	Pažink save, savo kūną	Pamokų ciklas lytinio švietimo tema. Integruotos etikos, žmogaus saugos, biologijos, pasaulio pažinimo pamokos.	Klasės vadovo integruotos pamoka Paskaitų ciklas lytinio švietimo tema	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras
	II klasių futbolo (5X5) varžybos III klasių tinklinio	Kūno kultūros mokytojai rengia futbolo ir tinklinio varžybas Futbolo ir tinklinio komandų treniruotės	Klasės vadovo koordinavimas komandos	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida	

	varžybos	Tarpklasinės varžybos		internetinėje svetainėje	
Balandis	Švaros mėnuo III klasių tinklinio varžybos	Biologijos, geografijos, pilietinio ugdymo pamokos gimnazijos kieme – kuriame gimnazijos sodą. Respublikinė gamtosauginė konferencija „Eko idėjos Lietuvai“	Klasės vadovų organizuojama švaros popietė „Mano Gimnazijos tvarkymas“ pirmą balandžio penktadienį. Klasės vadovų organizuojama pilietinė akcija – „Darom – pradėkim nuo savęs“	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	Kauno Prezidento Valdo Adamkaus gimnazija Visuomenės sveikatos biuras Pamokos planetariume
		Kūno kultūros mokytojai rengia tinklinio varžyboms Tinklinio komandų treniruotės Tarpklasinės varžybos	Sveikatos priežiūros specialisto veikla	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	
Gegužė	Diena be tabako	Dorinio ugdymo, pilietiškumo ir biologijos mokytojų integruotos sveikos gyvensenos pamokos prieš rūkymą	Sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovo bei socialinio pedagogo veikla. Akcija - Diena be tabako	Veiklos sklaida internetinėje svetainėje	Vilniaus miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras, Šnipiškių seniūnija
	Senvagės krepšinio lyga (II – IV gimnazinės klasės)	Kūno kultūros mokytojų pagalba mokiniams rengiantis varžyboms. Krepšinio komandų treniruotės Tarpklasinės krepšinio varžybos	Klasės vadovo koordinavimas komandos	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje.	Lietuvos tautinis olimpinis komitetas, Lietuvos sporto draugija Žalgiris, „Žalgirietis“
		Mokomųjų dalykų pamokos gimnazijos žaliosiose erdvėse Dalyvavimas „Žaliojo olimpiadoj“ Akcija „Mes rūšiuojam“	Klasės vadovo pamokos Ozo parke	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	Apsilankymas Nacionaliniame lankytojų centre.
		Biologijos pamoka skirta tarptautinei žavėjimosi augalais dienai „Gėlės“ Nuotraukų	Klasės vadovo pamokos Ozo parke.	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida	Dalyvavimas edukacinėse veiklose

		paroda „Gražiausi gamtos vaizdai“.		internetinėje svetainėje	„Saugomos Lietuvos teritorijos“. Pamokos planetariume
Birželis	Pasaulinė Aplinkosaugos diena (birželio 5-ąją.)	Mokomųjų dalykų pamokos gimnazijos žaliosiose erdvėse. Veiklos gimnazijos sodo laboratorijoje	Klasės vadovo pamokos gimnazijos vidiniame kieme	Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	
	Sporto olimpiada, skirta tarptautinei vaikų gynimo dienai	Gimnazijos bedruomenės aktyvus dalyvavimas sporto olimpiadoje Sporto olimpiada		Mokytojų ir mokinių veiklos sklaida internetinėje svetainėje	Sporto departamentas

---

Parengė fizikos mokytoja metodininkė Lina Padribonienė